

แผนปฏิบัติการป้องกันและขจัดมลพิษของอียู (EU Zero Pollution Action Plan)

By thaieurope - July 20, 2021

เมื่อวันที่ 30 มิ.ย. 2564 คณะกรรมาธิการยุโรปด้านสิ่งแวดล้อม (DG ENV) ได้จัดงานประชุมออนไลน์เพื่อบรรยายสรุปเกี่ยวกับแผนปฏิบัติการป้องกันและขจัดมลพิษของอียู (EU Zero Pollution Action Plan) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบาย European Green Deal ของสหภาพยุโรป โดยมีวิทยากรจากคณะกรรมาธิการยุโรปร่วมเสวนา สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. ช่วงการเสวนา

- นาง Veronica MANFREDI, Director for Quality of Life (Air, Water & Industrial Emissions) จาก DG ENV กล่าวว่าแผนปฏิบัติการของอียูมีเป้าหมายสำคัญคือการลดมลพิษทางสิ่งแวดล้อมสู่ระดับที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์และระบบนิเวศภายในปี ค.ศ. 2050 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยึดเป้าหมายปลอดมลพิษเป็นศูนย์ (toxic-free environment) โดยย้ำว่าแผนการดำเนินงาน Zero Pollution Plan 2021-2030 ของอียู อาทิ การลดจำนวนไมโครพลาสติกในแหล่งน้ำลงร้อยละ 30 และการลดสารเคมีกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่เกษตรร้อยละ 50 ฯลฯ นอกจากจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (Science-based) แล้ว ยังสามารถใช้ในการปฏิบัติตาม SDGs ได้อีกด้วย โดยจุดเน้นของแผนฯ นี้คือการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในทุกระดับ รวมถึงการกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามและติดตามความคืบหน้าในการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการสร้างการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก โดยในขณะเดียวกัน อียูเองก็ต้องจัดการกับปัญหามลพิษในต่างประเทศ (external pollution footprint) ที่มีต้นตอมาจากภาคอุตสาหกรรมของประเทศสมาชิกอียูด้วย เช่น ปัญหาการส่งออกขยะอันตรายไปยังประเทศอื่น
- นาย Davor PERCAN, Head of Unit for Global Sustainable Development จาก DG ENV กล่าวเสริมว่าไม่มีประเทศใดสามารถต่อสู้กับปัญหามลพิษด้านสิ่งแวดล้อมได้โดยลำพัง โดยอียูต้องการแสดงบทบาทในเวทีโลกเพื่อผลักดันและเร่งขับเคลื่อน “การทูตด้านเศรษฐกิจสีเขียว” (European Green Deal Diplomacy) เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์กับต่างชาติ ทั้งในระดับพหุภาคีและทวิภาคี รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับหน่วยงานของสหประชาชาติอื่นๆ เช่น FAO, UNEP, WHO ผ่านกลไกความร่วมมือหรือความตกลงต่างๆ เน้นการจัดการมลพิษจากกระบวนการผลิตและการบริโภค เช่น การจัดทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศเรื่องพลาสติก (global agreement on plastics) การรับมือกับประเด็นท้าทายใหม่อย่างการดื้อยาด้านจุลชีพ (Anti-Microbial Resistance – AMR) และการพัฒนาแนวทางการจัดการยาหรือเภสัชภัณฑ์ที่ตกค้างในสิ่งแวดล้อม (Pharmaceuticals in the environment) นอกจากนั้น ยังเตรียมตั้งโครงการและงบประมาณให้ความช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือกับภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ การใช้พลังงาน การพัฒนาเมือง การปรับปรุงระบบคมนาคม-ขนส่ง และการจัดการน้ำ สุขาภิบาล และสุขอนามัย

2. ช่วงการถาม-ตอบ

- นาง MANFREDI และ นาย PERCAN ตอบคำถามเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความร่วมมือกับประเทศที่สามภายใต้ยุทธศาสตร์การทูตด้านเศรษฐกิจสีเขียวของอียู โดยย้ำว่าการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อบังคับให้ประเทศต่างๆ ต้องยกระดับแนวปฏิบัติต่างๆ ให้ได้ทัดเทียมกับอียู แต่เป็นการนำองค์ความรู้ในการจัดการมลพิษที่ประสบความสำเร็จจากอียูมาแลกเปลี่ยนและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศนั้นๆ เช่น การจัดทำงบประมาณสีเขียว (Green Budgeting) ตลอดจนหลักการความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต (Extended Producer Responsibility) หรือหลักการ “ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย” (Polluter Pays Principle) เพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดการขยะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตั้งแต่ต้นทางและส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน

กล่าวโดยสรุป อียูให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษเป็นลำดับต้นๆ ดังจะเห็นได้จากการที่ คณะกรรมาธิการยุโรปบังคับใช้แผนการอันมุ่งมั่นเพื่อบรรลุเป้าหมายปล่อยมลพิษเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. 2050 ไทยอาจพิจารณาใช้โอกาสนี้ยกระดับการประสานงานและความร่วมมือในประเด็นดังกล่าวเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญ รวมถึงรับการสนับสนุนเชิงถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยเกี่ยวกับการป้องกันและจัดการมลพิษ เพื่อส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนของไทยอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

อย่างไรก็ตาม แผนดังกล่าวถูกวิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่ม NGO และ สส. จากพรรค Liberal/Green ภายในยุโรปว่าไม่มีข้อเสนอที่มีผลผูกมัด (binding actions) หรือ time-bound legal obligations ใด ๆ ที่ชัดเจน มีแต่เพียงแผนด้านราชการ เช่น การตรวจสอบและรายงาน

กฎหมายที่มีอยู่แล้ว โดยไม่มีการกำหนดผลลัพธ์ของการกระทำผิดหรือบทลงโทษที่ชัดเจน ซึ่งต้องอาศัยกลไกอื่น ๆ ที่มีความดำเนินการเอาผิด (prosecution) และสืบสวนข้ามพรมแดน และ harmonized prosecution procedures/ มาตรการลงโทษ (sanctions measures) เช่น การแต่งตั้ง EU Green Prosecutor หรือ EU Environmental Crime Prosecution Authority

Hi/tatv.com	
Vis. today	4
Visits	24 538 401
Online	1

สนับสนุนโดยงบประมาณของกระทรวงการต่างประเทศ ข้อมูลจากทีมประเทศไทย ณ กรุงบรัสเซลล์
และส่วนราชการไทยทุกแห่งในยุโรป © 2548 - 2560 Thaieurope.net. สงวนลิขสิทธิ์